

Udział pracowników w zapewnianiu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

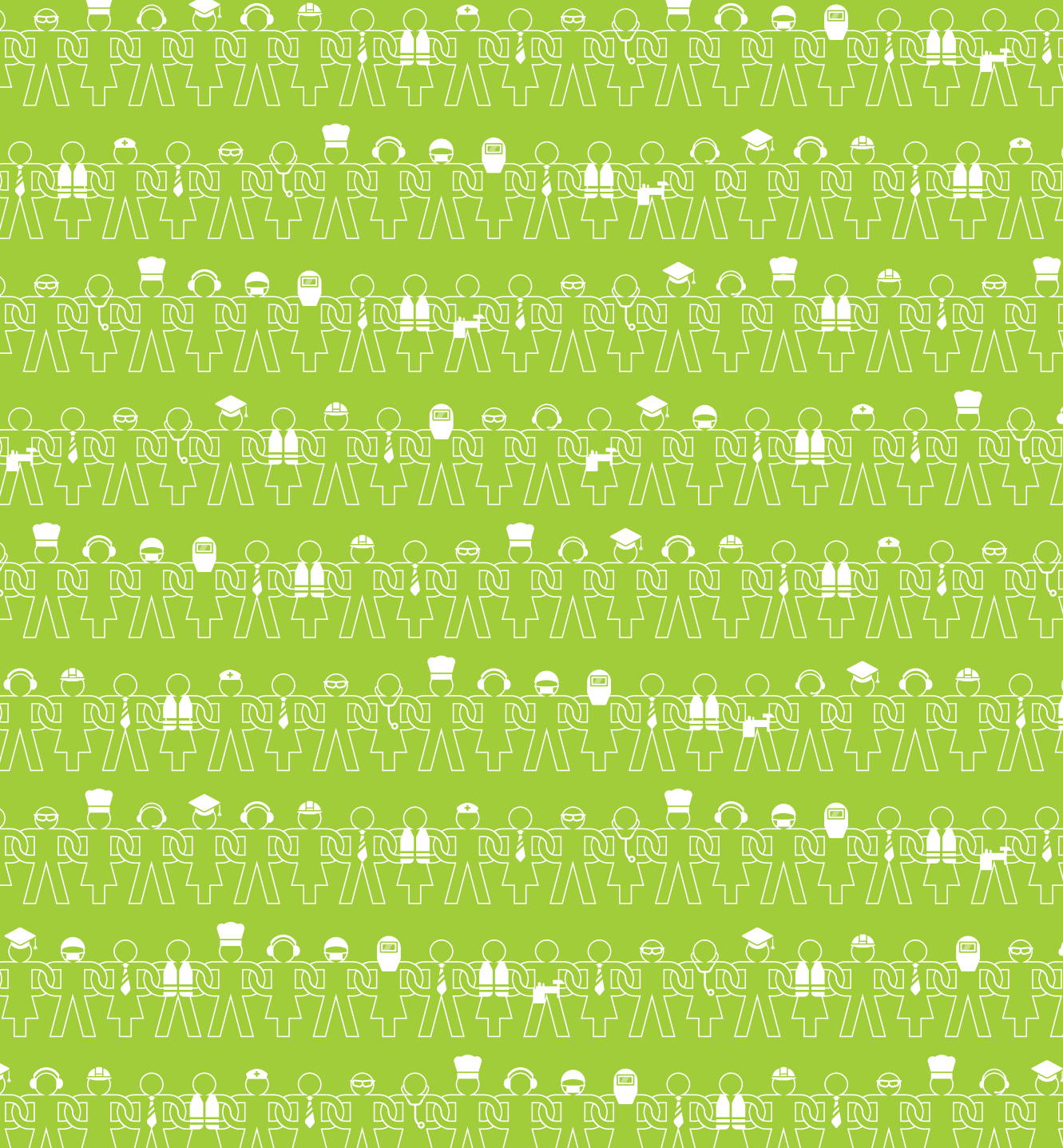
Europejska Agencja
Bezpieczeństwa
i Zdrowia w Pracy

European Trade Union Confederation (ETUC)
Confédération européenne des syndicats (CES)

Zdrowe i bezpieczne
miejsce pracy

Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu znaleźć odpowiedź na pytania dotyczące Unii Europejskiej.

Numer bezpłatnej infolinii*: 00 800 6 7 8 9 10 11

* Niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty.

Więcej informacji na temat **Unii Europejskiej** można znaleźć w internecie w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.

© Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, 2012

Spis treści

Przedmowa	4
Wprowadzenie: Dlaczego udział pracowników jest ważny?	6
Rola pracodawców	9
Rola pracowników	10
Rola przedstawicieli pracowników	12
Listy kontrolne dotyczące skutecznego udziału pracowników	13
Źródła i dalsze informacje	17
O kampanii	18

*„Pracownicy i kierownictwo
muszą ściśle współdziałać,
aby wspólnie znajdować rozwiązania
wszelkich problemów”.*

Przedmowa

Christa Sedlatschek

Dyrektor Europejskiej Agencji
Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

W ciągu ostatnich dziesięcioleci stan bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia poprawił się. Jednak liczba wypadków, chorób i zgonów w miejscach pracy wśród europejskich pracowników wciąż jest niepokojąco duża. Dla poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy pracownicy oraz przełożeni powinni podejmować działania prewencyjne, oparte na dialogu i partnerskiej współpracy, które na bieżąco pomogą rozwiązywać zaistniałe problemy.

Ochrona przed utratą zdrowia lub życia podczas wykonywanej pracy jest dla pracowników najważniejsza. Natomiast z punktu widzenia pracodawców istotne jest uzyskanie pomocy w rozpoznawaniu rzeczywistych problemów, znajdowanie właściwych rozwiązań oraz posiadanie zmotywowanych pracowników. Z tych względów kampania **Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy 2012–2013** przygotowana przez **Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA)** została powołana do życia, aby zachęcić menedżerów, pracowników, ich przedstawicieli i inne zainteresowane strony do połączenia sił w celu poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy.

W niniejszym praktycznym przewodniku opisano, jak ważna jest aktywność pracowników oraz przedstawicieli pracowników dla podniesienia warunków bezpieczeństwa w pracy. Wyjaśniono, w jaki sposób indywidualni pracownicy mogą się bardziej angażować. Przewodnik może też służyć pomocą przedstawicielom pracowników podczas starań nad zwiększeniem zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron – menedżerów, pracowników i ich przedstawicieli – podejmowanych wspólnie z pracodawcami. Stworzono go z myślą o tym, by pomógł w promowaniu otwartego dialogu i tworzeniu kultury, w której bezpieczeństwo i higiena pracy są wkomponowane w działania wszystkich osób.

Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC) popiera niniejszy przewodnik, ponieważ podstawową zasadą naszej organizacji jest prawo do godziwych warunków pracy oraz wspieranie bezpieczeństwa, zdrowia i dobra pracowników ku ogólnemu pożytkowi. ETUC, stowarzyszone z nią krajowe związki zawodowe oraz europejskie federacje branżowe zajmują się przekazywaniem informacji, udzielaniem porad pracownikom oraz angażowaniem ich we współpracę. Realizacja powyższych celów wspierze innowacyjność i wydajność gospodarczą Europy.

Z tych i innych względów aktywnie zachęcamy pracowników i ich przedstawicieli do współdziałania z pracodawcami, celem poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy. Aby wzmocnić znaczenie tego istotnego aspektu zarządzania bezpieczeństwem, będziemy zachęcać stowarzyszone z nami organizacje i pracodawców do korzystania z przewodnika po to, by zapewnić otwarty i autentyczny dialog służący tematyce BHP. Pragniemy również nakłonić inspektorów pracy do odgrywania większej roli w rzeczywistym angażowaniu pracowników w działania służące bezpieczeństwu i zdrowiu w pracy oraz przeciwdziałania złym praktykom.

Zajmiemy się problemem przedstawicieli pracowników, którzy nie tylko wypełniają przypisane im obowiązki, ale także, poza zwykłymi godzinami pracy, wykonują zadania w imieniu pracowników. Chcielibyśmy, aby uzyskiwali oni potrzebne im wsparcie nie tylko od pracodawców, ale również od reprezentowanych przez siebie pracowników i od związków zawodowych. Opowiadamy się też za wprowadzeniem środków na rzecz zwiększenia zaangażowania pracowników, ich przedstawicieli i związków zawodowych, w celu zapewnienia bezpiecznego i pewnego powrotu pracowników z pracy do domu.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'B. Ségol'.

Bernadette Ségol

Sekretarz generalna ETUC

European Trade Union Confederation (ETUC)
Confédération européenne des syndicats (CES)

Wprowadzenie: Dlaczego udział pracowników jest ważny?

Co roku w UE ponad 5580 osób traci życie w wyniku wypadków w miejscu pracy. Kolejne 159 tys. umiera na skutek chorób zawodowych. Wielu z tych ludzi można byłoby uratować, gdyby rozsądnie i właściwie zarządzano ryzykiem w miejscu pracy przez przewidywanie zagrożeń i przeciwdziałanie im.

Pracodawcy mają obowiązek ograniczać zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, ale prawo obliuguje do tego również pracowników. Ponadto, w ramach określonej procedury, pracodawcy muszą konsultować się z pracownikami i ich przedstawicielami. Menedżerowie nie dysponują rozwiązaniami wszystkich problemów związanych z zagadnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracownicy i ich przedstawiciele mają szczegółową wiedzę i doświadczenie w kwestii tego, jak dana praca jest wykonywana i jak na nich wpływa. Z tego powodu miejsca pracy, w których pracownicy aktywnie przyczyniają się do zapewniania bezpieczeństwa i higieny pracy, często mają niższy poziom ryzyka związanego z wykonywaniem zawodu i wypadkowości¹.

Na czym polega udział pracowników?

Udział pracowników w zapewnianiu bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy to prosty, dwukierunkowy proces, w którym pracodawcy i pracownicy lub ich przedstawiciele:

- komunikują się ze sobą,
- zwracają uwagę na problemy drugiej strony,
- poszukują informacji i dzielą się opiniami,
- omawiają zagadnienia w odpowiednim do tego czasie,
- biorą pod uwagę punkty widzenia wszystkich stron,
- wspólnie podejmują decyzje,
- ufają sobie i szanują się wzajemnie.

Pracownicy muszą być informowani, instruowani, szkoleni i pytani o zdanie w kwestiach bezpieczeństwa i higieny pracy. Pełne zaangażowanie to nie tylko konsultacje – pracownicy i ich przedstawiciele biorą również aktywny udział w podejmowaniu decyzji.

„Jeżeli pracownicy mają możliwość uczestnictwa w kształtowaniu bezpiecznych systemów pracy, mogą równocześnie doradzać, sugerować i wnioskować o usprawnienia”.

¹ EU-OSHA – Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, *Worker representation and consultation on health and safety – Analysis of the findings of the European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks (ESENER)*, 2012.

Główne powody, dla których pracownicy powinni aktywnie wpływać na decyzje kierownictwa:

- Udział pracowników pomaga opracować efektywne sposoby ich ochrony.
- Dzięki zaangażowaniu w daną sprawę na etapie planowania pracownicy łatwiej określą powody podejmowania konkretnego działania, pomogą znaleźć rozwiązania praktyczne i chętniej będą postępować zgodnie z ostatecznym rozwiązaniem.
- Jeśli pracownicy dostaną możliwość udziału w kształtowaniu bezpiecznych warunków pracy, będą mogli doradzać, sugerować i wnioskować o usprawnienia, pomagając w sposób szybki i oszczędny w opracowaniu środków zapobiegających wypadkom w miejscu pracy i zawodowym problemom zdrowotnym.

Podstawy udziału pracowników

- Pracodawcy muszą konsultować się z pracownikami lub ich przedstawicielami i zezwalać im, w odpowiednim zakresie, na udział w dyskusjach dotyczących wszelkich kwestii związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy.
- Pracownicy i przedstawiciele pracowników mają prawo prosić pracodawcę o podjęcie odpowiednich kroków i przedstawiać swoje propozycje.
- Krajowe prawodawstwo lub praktyki określają konkretne wymogi dotyczące przekazywania informacji i udzielania konsultacji, w szczególności w odniesieniu do przedstawicieli pracowników i ich praw, a także powoływania organów opiniotwórczo-doradczych, takich jak wspólne komisje ds. bezpieczeństwa.
- Zwykle najlepiej sprawdza się połączenie formalnych i nieformalnych ustaleń i metod. W szczególności bezpośredni udział pracowników i ich przedstawicieli nie powinien być postrzegany jako rozwiązanie alternatywne, ale jako inny sposób, który należy połączyć z pozostałymi w celu osiągnięcia możliwie największej skuteczności.

Rola pracodawców

Zgodnie z prawem pracodawcy są odpowiedzialni za zarządzanie bezpieczeństwem i ochroną zdrowia w miejscu pracy. Oznacza to zapewnienie pracownikom zabezpieczenia przed wszelkimi szkodliwymi czynnikami, przez skuteczne ograniczanie ryzyka odniesienia obrażeń i kontrolę problemów zdrowotnych, które mogą wystąpić w miejscu pracy.

Zgodnie z prawem w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pracodawcy są zobowiązani do oceny zagrożeń w miejscu pracy. Należy przeprowadzać ocenę ryzyka, dotyczącą wszelkich zagrożeń, które mogłyby stwarzać niebezpieczeństwo aby określić, jakie środki kontroli są potrzebne.

Pracodawcy powinni udzielać swoim pracownikom informacji na temat zagrożeń w miejscu pracy i zapewniać im odpowiednie szkolenia w tym zakresie.

Pracodawcy muszą konsultować się z pracownikami w kwestiach bezpieczeństwa i higieny pracy. W zależności od krajowego prawodawstwa konsultacje mogą odbywać się bezpośrednio lub za pośrednictwem przedstawiciela pracowników. Często łączy się obie metody. Pracodawcy muszą czasem powołać wspólną komisję pracowników i pracodawców ds. bezpieczeństwa, w której omawiane są bardziej strategiczne kwestie.

Pracodawcy powinni promować kulturę bezpieczeństwa, w której bezpieczeństwo i higiena pracy są wkomponowane w działania wszystkich osób. Konsultacje muszą się odbywać bez względu na wielkość organizacji. W obu przypadkach zasady są takie same – zachęcanie do otwartego dialogu, słuchanie argumentów drugiej strony, wyciąganie wniosków i podejmowanie odpowiednich działań pomimo różnic w podejściu.

„Wspólna troska o zdrowie i bezpieczeństwo”.

Rola pracowników

© EU-OSHA/Jim Holmes

© EU-OSHA/Dries Vanderschaeghe

Za bezpieczeństwo i higienę pracy odpowiadają zarówno pracodawcy, jak i pracownicy. Główne obowiązki pracodawców obejmują zapobieganie zagrożeniom odnoszącym się do pracowników poprzez wdrażanie działań prewencyjnych, obejmujących bezpieczne metody pracy, bezpieczny sprzęt, odpowiednie środki ochrony indywidualnej, a także informacje, instrukcje i szkolenia dla pracowników. Jednak w prawie przewiduje się również wymóg uczestnictwa pracowników i pomoc pracodawcom w zapewnianiu ochrony przez:

- troskę o bezpieczeństwo i zdrowie własne i innych osób,
- aktywną współpracę z pracodawcą w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy,
- postępowanie zgodne z odbytym szkoleniem w zakresie bezpiecznego wykonywania pracy oraz stosowania sprzętu, narzędzi, substancji itp.,
- zgłaszanie sytuacji (pracodawcy, zwierzchnikowi lub przedstawicielowi pracowników), w których praca lub niedostateczne środki bezpieczeństwa narażają na szwank zdrowie i bezpieczeństwo jakiegokolwiek osoby.

Wymogi prawne odpowiadają powodom, dla których pracownicy powinni angażować się w podnoszenie standardów bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy dla siebie i swoich współpracowników. Po pierwsze, bezpieczeństwo i higiena pracy polegają na minimalizacji wynikających z pracy zagrożeń dla zdrowia. Po drugie, pracownicy muszą znać zagrożenia w miejscu pracy, aby umiejętnie i skutecznie nimi zarządzać.

„Za bezpieczeństwo i higienę pracy odpowiadają zarówno pracodawcy, jak i pracownicy”.

Pracodawcy powinni przede wszystkim promować kulturę bezpieczeństwa w miejscu pracy, która zwiększa zaangażowanie pracowników. Pracownicy nie mogą jednak ograniczać swojego zaangażowania tylko do biernej współpracy i przestrzegania zasad BHP. Jeżeli ochrona zdrowia i bezpieczeństwo pracowników mają być na jak najwyższym poziomie, pracodawcy i pracownicy muszą w pełni wykorzystywać ustalenia obowiązujące w miejscu pracy.

Pracownicy mogą wyrażać swoje opinie i angażować się w następujący sposób:

- zadając pytania, zgłaszając sprawy i sugestie podczas spotkań, rozmów w zespołach, sesji szkoleniowych, indywidualnych rozmów ze zwierzchnikami lub menedżerami;
- udzielając się we wszelkich działaniach konsultacyjnych, np. biorąc udział w badaniach, zgłaszaniu sugestii lub konkursach dotyczących bezpieczeństwa;
- biorąc udział w testach, na przykład selekcyjnych testach środków ochrony indywidualnej;
- ochotniczo uczestnicząc w działaniach na rzecz bezpieczeństwa w pracy, na przykład działając w grupach roboczych;
- zgłaszając wypadki, niebezpieczne sytuacje i inne zdarzenia, które można uznać za niebezpieczne, szkodliwe dla zdrowia lub stwarzające utrudnienie, ale też zgłaszając pomysły dotyczące udoskonaleń;
- rozmawiając z przedstawicielem pracowników, jeśli takiego posiadają, i uczestnicząc we wszelkich działaniach, które ów przedstawiciel zorganizuje (w spotkaniach, badaniach itp.); rozważając możliwość zostania przedstawicielem pracowników;
- przekazując wiadomości dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy do biuletynu zakładowego;
- stosując wiedzę uzyskaną na szkoleniach przy wykonywaniu zadań;
- dając dobry przykład nowym pracownikom i pomagając im w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

„Jeżeli ochrona zdrowia i bezpieczeństwo pracowników mają być na jak najwyższym poziomie, oni sami muszą w pełni wykorzystywać ustalenia dotyczące ich zaangażowania w miejscu pracy”.

Rola przedstawicieli pracowników

© EU-OSHA/Jim Holmes

© EU-OSHA/Jim Holmes

„Zadaniem przedstawiciela pracowników jest dopilnowanie, aby pracownicy mieli wkład w decyzje podejmowane na szczeblu kierowniczym”.

Połączenie działań pracowników i ich przedstawicieli jest skutecznym sposobem pozyskiwania opinii i angażowania pracowników w sprawy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. Zadaniem przedstawiciela pracowników jest dopilnowanie, aby pracownicy mieli swój wkład w podejmowanie decyzji, które zapadają na szczeblu kierowniczym w przypadku opracowywania środków ochronnych i zapobiegawczych. Pracownicy powinni w takich sytuacjach zgłaszać swoje opinie, pomysły i problemy pracodawcom. Jest to funkcja odmienna od tej, jaką pełnią ci z nich, którzy są bezpośrednimi zwierzchnikami i których zakresy obowiązków obejmują pomoc w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy. Prawa i obowiązki przedstawicieli pracowników są określone w prawie krajowym. Obejmują one płatny czas wolny od pracy, podczas którego mogą realizować swoje zadania i szkolenia.

Pracownicy i pracodawcy mogą tworzyć wspólne komisje ds. BHP, w których uczestniczą przedstawiciele pracowników. Komisje takie występują w roli forum dyskusyjnego i organu doradczego. W ramach komisji ds. BHP mogą spotkać się przedstawiciele pracowników, doradcy ds. BHP, menedżerowie i zwierzchnicy, aby zidentyfikować problemy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. Mogą oni wspólnie decydować o funkcjonowaniu przedsiębiorstwa w tym zakresie. Tworzenie i działanie komisji ds. BHP jest uregulowane w krajowym prawodawstwie i w krajowych wytycznych. Komisje powinny składać się z takiej samej liczby przedstawicieli pracowników i kierownictwa, a na ich posiedzeniach powinny być omawiane kwestie strategiczne i istotniejsze problemy.

Przedstawiciele pracowników mogą być również przedstawicielami związkowymi. Związki zawodowe odgrywają ważną rolę we wspomaganiu i szkoleniu swoich przedstawicieli oraz przekazywaniu niezależnych informacji na temat bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy. Często współpracują z pracodawcami nad projektami rozwiązującymi problemy w tym obszarze.

Listy kontrolne dotyczące skutecznego udziału pracowników

Poniższe dwie listy kontrolne obejmują główne punkty, które należy uwzględnić przy opracowywaniu rozwiązań mających na celu większe zaangażowanie pracowników. Pierwsza lista kontrolna jest przeznaczona dla pracowników, a druga dla przedstawicieli pracowników. W przypadku odpowiedzi „nie” – należy zwrócić uwagę na to, co można zrobić inaczej. Pytania nie wyczerpują tematu i powinny być traktowane jedynie jako wskazówki dotyczące głównych zagadnień.

	PRACOWNICY	Tak	Nie
1	Czy przeprowadza się konsultacje z pracownikami i czy są oni zaangażowani w proces oceny ryzyka związanego z ich pracą?		
2	Czy pracownicy zostali odpowiednio przeszkoleni, aby zrozumieć, w jaki sposób główne zasady zapobiegania zostały zastosowane do opracowania środków zapewniających bezpieczeństwo i higienę pracy?		
3	Czy pracownicy są zachęcani do przedstawiania swoich pomysłów dotyczących poprawy standardów bezpieczeństwa i higieny pracy?		
4	Czy pracownicy są szkoleni, aby zgłaszać pracodawcy zagrożenia i wszelkiego rodzaju błędy w rozwiązaniach mających na celu ochronę osób?		
5	Czy przeprowadza się konsultacje z pracownikami i czy są oni zaangażowani w proces opracowywania instrukcji, procedur, strategii itp.?		
6	Czy podczas planowania zmian przeprowadza się konsultacje z pracownikami i czy są oni zaangażowani, zanim przyjęte zostaną ostateczne rozwiązania?		
7	Czy pracownicy są odpowiednio szkoleni, aby wykazywać aktywność w poszukiwaniu możliwych ulepszeń w rozwiązaniach dotyczących BHP?		
8	Czy prowadzi się konsultacje z pracownikami i czy są oni zaangażowani w proces wyboru narzędzi, sprzętu roboczego i środków ochrony indywidualnej przed zakupem?		
9	Czy rozwiązania są testowane z pracownikami w celu uzyskania informacji zwrotnej przed podjęciem ostatecznych decyzji?		

	PRZEDSTAWICIELE PRACOWNIKÓW	Tak	Nie
1	Czy istnieją uzgodnione procedury udziału przedstawicieli pracowników?		
2	Czy przeprowadza się konsultacje z przedstawicielami pracowników w kwestiach związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, w tym oceną ryzyka, podjętymi środkami przeciwdziałającymi zagrożeniom, wyznaczaniem pracowników odpowiedzialnych za BHP, pierwszą pomoc itp., szkoleniami BHP, wprowadzaniem nowego sprzętu, technologii itp.?		
3	Czy przeprowadza się konsultacje z przedstawicielami pracowników i czy są oni zaangażowani w proces opracowywania instrukcji, procedur, strategii itp.?		
4	Czy przedstawiciele pracowników są zaangażowani w proces podejmowania decyzji dotyczących BHP, na przykład w formie organów doradczych i grup decyzyjnych?		
5	Czy w audytach dotyczących BHP aktywnie ujmuje się zarówno przedstawiciele zajmujących się kwestiami bezpieczeństwa pracy, jak i menedżerów?		
6	Czy przedstawiciele pracowników są zachęceni do zgłaszania przypadków dobrych praktyk, które mogą być przechowywane w bazie danych organizacji?		
7	Czy przedstawiciele pracowników są w pełni zaangażowani w badanie wypadków?		
8	Czy przedstawiciele pracowników mają prawo do płatnego czasu wolnego od pracy w celu omawiania danych kwestii i przekazywania informacji zwrotnych pracownikom, których reprezentują?		
9	Czy przedstawiciele pracowników otrzymują pełną pomoc administracyjną w wykonywaniu swych zadań?		
10	Czy przedstawiciele pracowników są odpowiednio wyszkoleni w zakresie ogólnych zasad zapobiegania i stosowania tych zasad w miejscu pracy? Czy przedstawiciele pracowników zostali przeszkoleni w celu rozwijania swych umiejętności jako reprezentantów?		

Źródła i dalsze informacje

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA)

<http://osha.europa.eu>

Na stronie kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy”, powstała specjalna sekcja, w której znajdują się dodatkowe porady i wskazówki dla pracowników i ich przedstawicieli. Sekcja zawiera odnośniki do różnych publikacji i stron internetowych, jest w niej również zamieszczony niniejszy przewodnik w wersji on-line do pobrania.

Powyższa sekcja jest dostępna w 24 językach pod adresem: www.healthy-workplaces.eu

EU-OSHA sporządza różne sprawozdania dotyczące dobrych praktyk w zakresie przywództwa i udziału pracowników, które zostaną udostępnione w czasie kampanii. Na stronie internetowej zostaną również zamieszczone specjalne sekcje dotyczące przywództwa (www.healthy-workplaces.eu/leadership) i udziału pracowników (www.healthy-workplaces.eu/worker-participation).

„Pełne zaangażowanie wykracza poza konsultacje – pracownicy i ich przedstawiciele są również zaangażowani w podejmowanie decyzji”.

Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC)

www.etuc.org

ETUC przygotowała różne publikacje dotyczące reprezentacji pracowników.

Europejski Instytut Związków Zawodowych (ETUI), dział ds. warunków, bezpieczeństwa i higieny pracy

www.etui.org/Topics/Health-Safety

Zob. na przykład:

- Główne tematy – przedstawiciele ds. bezpieczeństwa
- Sekcja publikacji dotyczących przedstawicieli pracowników
- Artykuły HesaMag dotyczące reprezentacji pracowników

Krajowe związki zawodowe udzielają praktycznego wsparcia i organizują szkolenia dla przedstawicieli pracowników oraz przygotowują różnorodne informacje na temat zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.

Krajowe organy BHP przekazują informacje i wskazówki dotyczące wymogów prawnych i dobrych praktyk. Na przykład brytyjska instytucja Health and Safety Executive prowadzi stronę internetową na temat zaangażowania pracowników:

<http://www.hse.gov.uk/involvement/index.htm>

Inne źródła

Bezszkodowe zaangażowanie pracowników – 2011 r., <http://www.workerinvolvement.co.uk>

Hazards Magazine – zob. na przykład sekcja „Resources”, odnosząca się do organizacji i przedstawicieli związków zawodowych zajmujących się bezpieczeństwem: <http://www.hazards.org/resources/index.htm>

Barefoot research – instrukcja dla pracowników dotycząca organizacji bezpieczeństwa w pracy, Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP), 2002 r., <http://www.ilo.org>

0 kampanii

Kampania **Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy** jest koordynowana przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy oraz jej partnerów w ponad 30 państwach. Obejmuje wiele różnorodnych działań na poziomie krajowym i europejskim. Kampania lat 2012–2013 zatytułowana **Partnerstwo dla prewencji** służy podniesieniu poziomu wiedzy na temat znaczenia przywództwa kadry zarządzającej i udziału pracowników w obszarze bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w celu zapobiegania wypadkom w pracy i chorobom zawodowym.

Najważniejsze daty

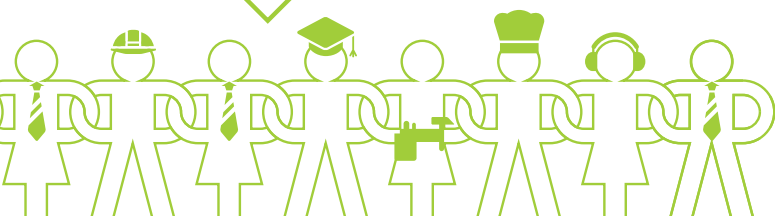
- Rozpoczęcie kampanii: 18 kwietnia 2012 r.
- Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia Pracy: październik 2012 i 2013 r.
- Ceremonia wręczenia nagród w Konkursie Dobrych Praktyk: kwiecień 2013 r.
- Ceremonia zakończenia kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy”: listopad 2013 r.

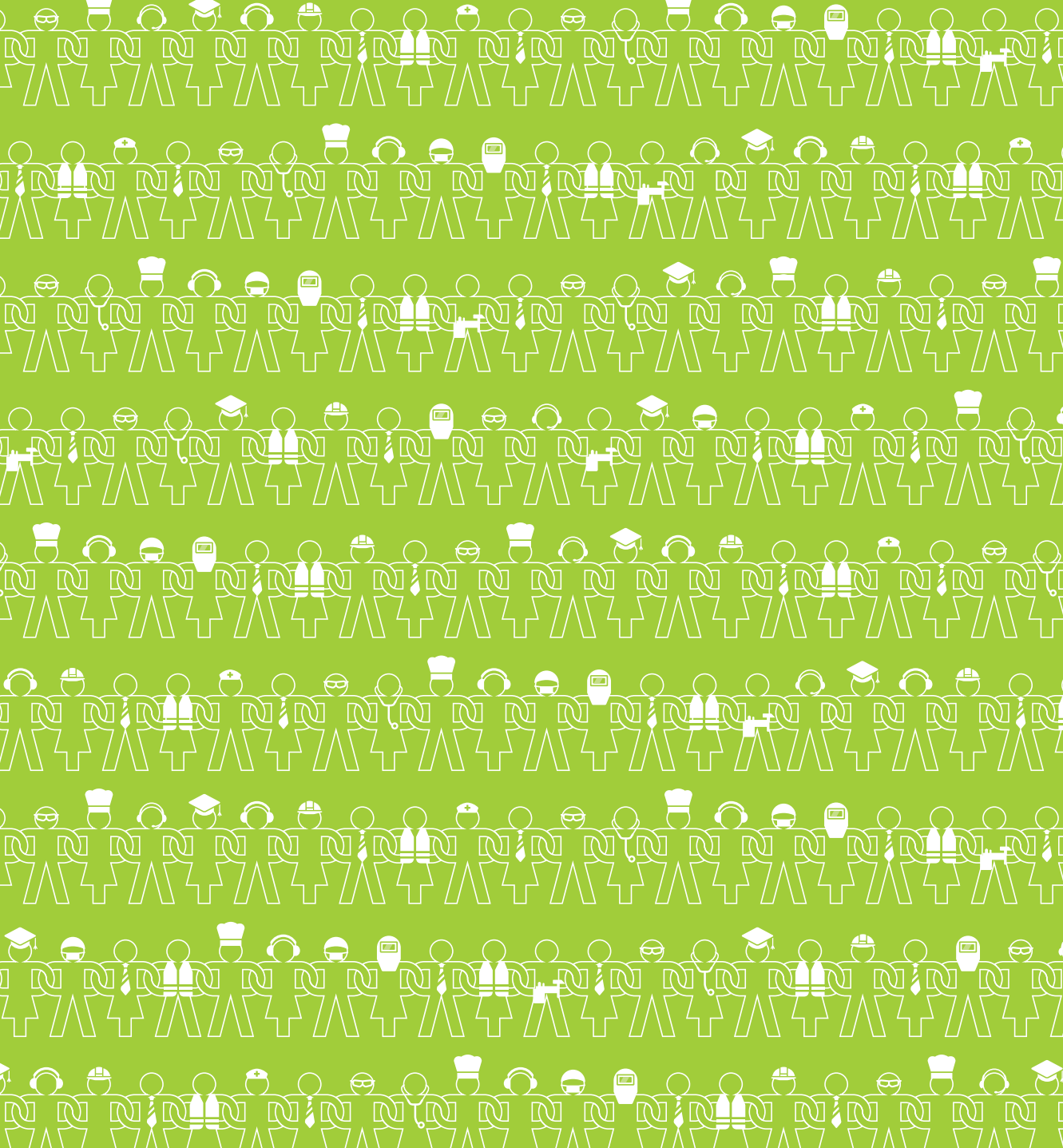
www.healthy-workplaces.eu

*„»Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy«
to największa europejska kampania
w zakresie bezpieczeństwa i ochrony
zdrowia w miejscu pracy”.*

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) przyczynia się do uczynienia Europy bezpieczniejszym, zdrowszym i wydajniejszym miejscem pracy. Agencja bada, opracowuje i upowszechnia wiarygodne, zrównoważone i bezstronne informacje na temat bezpieczeństwa i higieny pracy oraz organizuje ogólnoeuropejskie kampanie, służące zwiększaniu poziomu wiedzy. Agencja została powołana przez Unię Europejską w 1996 r. i ma siedzibę w Bilbao w Hiszpanii. EU-OSHA zrzesza przedstawicieli Komisji Europejskiej, rządów państw członkowskich oraz organizacji pracodawców i pracowników, a także czołowych specjalistów w zakresie BHP ze wszystkich państw członkowskich UE-27 i spoza UE.

Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC) to założona w 1973 r. organizacja skupiająca obecnie 83 organizacje związków zawodowych z 36 państw Europy oraz 12 federacji branżowych. Podstawowym celem ETUC jest promowanie europejskiego modelu społecznego oraz praca na rzecz rozwoju, pokoju i stabilności zjednoczonej Europy, w której pracownicy i ich rodziny mogą cieszyć się pełnią praw człowieka i praw obywatelskich oraz wysokim poziomem życia. Europejski model społeczny urzeczywistnia społeczeństwo łączące trwałe wzrost gospodarczy ze stale ulepszanymi warunkami życia i pracy. Mieści się w nim pełne zatrudnienie, ochrona socjalna, równe szanse, wysoka jakość miejsc pracy oraz otwarty i demokratyczny proces stanowienia polityki, przy pełnym zaangażowaniu w decyzje, które ich dotyczą. Według ETUC konsultacje z pracownikami, układy zbiorowe, dialog społeczny i dobre warunki pracy mają kluczowe znaczenie dla wspierania innowacji, wydajności, konkurencyjności i wzrostu gospodarczego w Europie.

Udział pracowników w zapewnianiu bezpieczeństwa i higieny pracy. Praktyczny przewodnik
Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2012 – 18 str. – 17,6 x 25 cm

ISBN 978-92-9191-606-1
doi:10.2802/31005

Pomysł i projekt: Kris Kras Design, Holandia

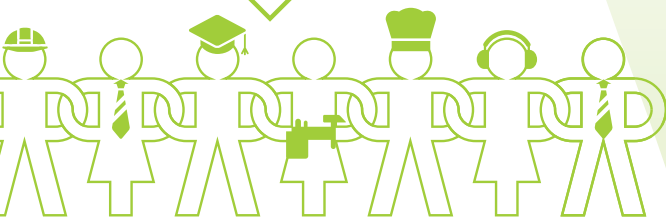
Zdjęcia zrobiono w brytyjskich siedzibach Baxter Healthcare, Ideal Standard, Pirelli Tyres i Toyota Material Handling. Dziękujemy naszym partnerom za udzielenie wsparcia.

Kopiowanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Udział pracowników w zapewnianiu bezpieczeństwa i higieny pracy

Praktyczny przewodnik

Pracownicy często mają gruntowną wiedzę na temat swojej pracy i pomysły na poprawę jej bezpieczeństwa. Niniejszy przewodnik pokazuje, jak pracownicy mogą wykorzystać tę wiedzę w celu aktywnej współpracy ze swoimi przełożonymi w dążeniu do poprawy bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. W przewodniku znajdują się informacje na temat ról, obowiązków i zobowiązań prawnych pracowników, ich przedstawicieli i pracodawców. Dokument wymienia również konkretne przykłady działań, jakie wszystkie uczestniczące strony mogą podejmować w celu wyraźnej poprawy bezpieczeństwa i pracy. W przewodniku znajduje się również przydatna lista kontrolna, którą pracownicy i ich przedstawiciele mogą wykorzystać, aby się upewnić, że dokładają wszelkich starań na rzecz zmniejszenia ryzyka.

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Gran Vía 33, 48009 Bilbao, HISZPANIA

Tel. +34 944794360

Faks +34 944794383

E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>

Europejska Konfederacja Związków Zawodowych

International Trade Union House (ITUH),
Boulevard Roi Albert II, 5/Koning Albert II-laan 5
1210 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË

Tel. +32 22240411

Faks +32 22240454

<http://www.etuc.org>

ISBN 978-92-9191-606-1

9 789291 916061

Urząd Publikacji